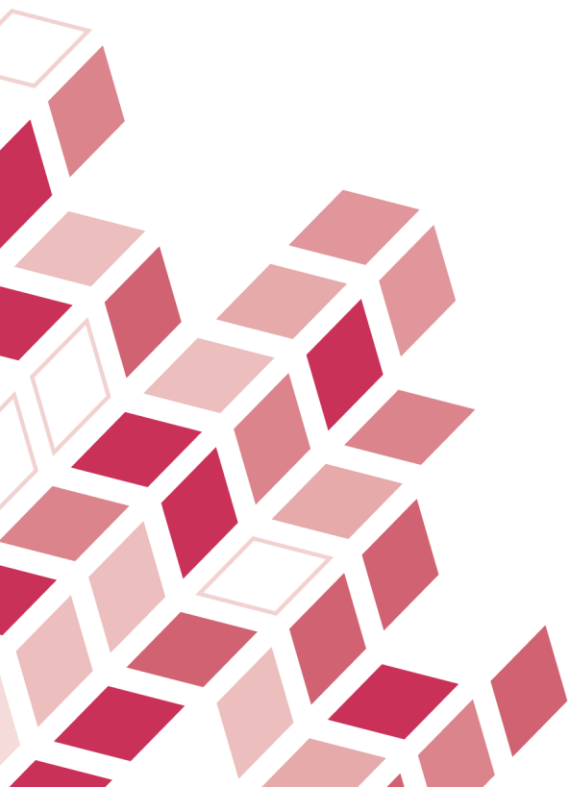

NOKUTs tilsynsrapporter

Vesentlig endring – endring av navn fra Psykisk helsearbeid til Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Østfold fagskole

September 2013

Utdanningssted:	Østfold fagskole
Utdanningstilbud:	Psykisk helsearbeid og rusarbeid
Dato for vedtak:	04.09.2013
Fagskolepoeng:	60
Sakkyndige:	Hanne Ekroll og Birgitte Bjørngaard
Saksnummer:	13/189

Innhold

1	Informasjon om søkeren.....	1
2	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	1
2.1	Oppsummering	1
2.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	1
2.3	Faglig innhold.....	3
2.4	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	6
2.5	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	8
3	Tilsvarsrunde.....	9
3.1	Søkerens tilbakemelding.....	10
3.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	13
4	Vedtak	13
5	Dokumentasjon	14
	Vedlegg 1:.....	15

1 Informasjon om søkeren

Østfold fagskole søkte NOKUT 12. februar 2013 om godkjenning av vesentlig endring i det allerede godkjente fagskoletilbudet *psykisk helsearbeid* (godkjent i sak 05/228). Søknaden omhandler faglige endringer, samt endring av navn på tilbudet. Det nye navnet er *psykisk helsearbeid og rusarbeid*.

2 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7.

2.1 Oppsummering

Vi finner at følgende kriterier er nødvendige å vurdere for den aktuelle endringen:

- Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)
- Læringsmål (kriterium 2)
- Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)
- Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)
- Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)
- Praksis (kriterium 10)
- Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

Vi synes søknaden er god på de første punktene. Det er på punkt 6 og 10 vi har mest å utsette. Det mangler noe i forhold til hvor mye tid studentene skal bruke under hvert emne, og hvor mye veiledning de skal få. Praksis må beskrives mer utdypende, da dette er en stor og viktig del av studiet. Det er ellers en god søknad og det er fint og se at den ligger så tett opp mot det som beskrives i «Nasjonal plan for fagskoleutdanning i psykisk helsearbeid og rusarbeid».¹

2.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

2.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Tilbyder har i søknaden brukt navnet *helsearbeid og rusarbeid*. I utdanningsplanen brukes navnet *psykisk helsearbeid og rusarbeid*.

¹ Komiteen endret konklusjonen etter tilsvarsrunden, se punkt 3.2.1.

Vurdering

Tilbyder bør være tydelig på at navnet er *psykisk helsearbeid og rusarbeid* og bruke dette konsekvent. Vi tar utgangspunkt i at det er *psykisk helsearbeid og rusarbeid* som er det egentlige navnet, og mener det da er dekkende for innhold og den yrkeskompetansen som utdanningen gir.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte².

Tilbyder bør være konsekvente i bruken av navnet på utdanningen

2.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Tilbyder har beskrevet hovedmål for utdanningen i søknaden som:

«å utdanne reflekterte yrkesutøvere som med høy yrkesetisk forståelse tar initiativ til, organiserer og iverksetter tiltak i samarbeid med pasienter / brukere, deres pårørende, medarbeidere, andre yrkesgrupper, bruker- og pårørendeorganisasjoner og frivillige innenfor helse- og omsorgssektoren».

Tilbyder har beskrevet hvilke kvalifikasjoner studentene skal ha oppnådd etter endt studietid, og delt målene inn etter kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskap: Oppdatert kjennskap til verdier, lover og forskrifter, innsikt i og kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser, og sykdomshemmende- og fremmende tiltak i tillegg til en systemforståelse. Studenten skal ha kunnskap om tverrfaglig samarbeid, kommunikasjon og brukermedvirkning.

Ferdigheter: Studenten arbeider helsefremmende, samarbeider med bruker, pårørende og annet helsepersonell for å forebygge. Studenten kartlegger og ivaretar individuelle behov, planlegger og iverksetter tiltak, samt rehabiliterer. Studenten kan i tillegg kommunisere profesjonelt med alle samarbeidsparter.

Generell kompetanse: Identifiserer etiske utfordringer og dilemma, reflekterer og begrunner sine vurderinger faglig, etisk og juridisk. Anvender kunnskapen i samarbeid med pasient/ bruker, ivaretar brukermedvirkning og behovet for meningsfull aktivitet. Studenten har bevissthet om egen og andres kompetanse og kan drøfte og formidle kunnskap.

I utdanningsplanen beskrives disse overordnede mål, i tillegg til spesifikke mål for læringsutbytte under hvert av de fem emnene.

² Jf. saksnummer 13/189-10 angående uklarheter rundt navnet og NOKUTs beslutning i dette henseende.

Vurdering

Læringsmålene er godt beskrevet i utdanningsplanen. Målene er i tillegg spesifisert under hvert av de fem emnene. De er oversiktlig beskrevet og tydelige, da de hele veien er delt opp i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Målene ligger på et tertiært nivå og er relevante i forhold til hva som kan forventes i denne utdanningen. De bygger på opplæring innen helse- og sosialfaglig utdanning på videregående nivå. Målene er i overensstemmelse med nasjonal plan for fagskoleutdanning i psykisk helsearbeid og rusarbeid.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver tendenser innen samfunnsutviklingen som gjør at det er et større behov for personer med videreutdanning innen dette feltet, og viser blant annet til Kompetanseløftet 2015, Samhandlingsreformen og St.meld. nr. 25 (2005-2006). De grunngir hvordan samfunnslivet og sykdomsbilder har endret seg, og trekker frem behovet for videreutdanning for å heve kompetansen.

Vurdering

Det er fra tilbyders side grundig dokumentert at denne utdanningen er relevant med tanke på utviklingen i yrkesfeltet. Vi er enig i tilbyders vurdering av behovet for denne videreutdanningen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3 Faglig innhold

2.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.

- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Utdanningstilbudet presenteres i en egen utdanningsplan.

Navnet, *psykisk helsearbeid og rusarbeid*, brukes konsekvent i utdanningsplanen.

Målene er beskrevet både for studiet under ett, og under hver av de fem emnene. De er utdypet i utdanningsplanen og delt opp i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (se ellers kriterium 2).

Studiet er delt inn i fem emner, og det er estimert at studenten skal bruke 1700 timer over to år (som et deltidsstudium). Tilbyder har laget en oversikt over hvor mange uker som skal brukes til sammen, og har spesifisert antall uker tenkt brukt på emne 1 og 5. Hvert av emnene angis også med fagskolepoeng.

Det faglige innholdet i studiet er oversiktlig og tydelig beskrevet og utdypet med både læringsutbytte, arbeidskrav, vurderingsform og litteraturliste.

De ulike læringsformene som vil benyttes er storyline, rollespill, diskusjoner og dialoger. Under evaluering i hvert emne står det at skolens digitale læringsplattform vil brukes..

Boklisten som er lagt ved viser litteratur med henvisning til i hvilke emner de ulike bøkene skal brukes.

Praksisen er obligatorisk, og den skal til sammen vare ti uker. Praksisplassene skal godkjennes av skolen.

Vurderingsformene er kort beskrevet i utdanningsplanen. I emne 1 vises det til bruk av mappevurdering, mens det i de andre emnene skal brukes oppgaveinnlevering med formell vurdering. Studentens praksis vil bli vurdert som godkjent/ ikke godkjent.

Utdanningsplanen er logisk bygget opp med en innledende del med forventet læringsutbytte, beskrivelse av opptakskrav og organisering av studiet. Vurderingsformer og eksamen beskrives deretter. Som et vedlegg utdypes selve innholdet i utdanningen.

Vurdering

Navnet har blitt vurdert i kriterium 1.

Læringsutbyttene er tydelige og oversiktlige for studentene, både for studiet som helhet (jf. 2.2.2, kriterium 2) og for hvert emne (jf. 2.3.2, kriterium 7). Se vurderingene under disse kriteriene.

Tidsbruken er ikke beskrevet under hvert emne. Det samlede omfanget vurderes til å være realistisk i forhold til innholdet i utdanningen. Tilbyder må spesifisere antall uker på hvert emne, samt hvor mange undervisningstimer som er knyttet til hvert emne. I tillegg må det spesifiseres hvor mye tid det forventes at studenten skal bruke av gruppearbeid og selvstudie i de ulike emnene. Det er beskrevet at emne nr. 1, 3, 4 og 5 er 14 fagskolepoeng, mens nr. 2 er 8. Dette blir 64 til sammen. Er det tanken? Det bør være 60 poeng til sammen. Dette kan se ut som en skrivefeil på emne nr. 4. Vi vurderer

utdanningens omfang på 1700 timer fordelt på to år som innenfor rammene av hva fagskoleutdanningen skal og kan være.

De ulike læringsformene er greit beskrevet i utdanningsplanen. Det er beskrevet læringsformer og arbeidskrav under hvert emne. Dette er med på å gjøre det oversiktlig for studentene. Det kommer ikke fram hvor mye veiledning studenten har krav på hverken enkeltvis eller i gruppe. Dette mener vi må være tydelig for studenten og komme frem i utdanningsplanen.

Når skolen bruker en digital læringsplattform bør dette nevnes i utdanningsplanen, for eksempel hvilken læringsplattform som brukes og hvordan studentene får opplæring i dette.

I boklisten bør tilbyder bruke samme begrep som i utdanningsplanen, altså emner i stedet for moduler.

Praksis vil bli vurdert under kriterium 10 (jf. 3.4.3, kriterium 10).

Ved bruk av mappevurdering må denne vurderingsmåten beskrives nærmere i utdanningsplanen.

Departementet har nettopp hatt ute på høring en ny forskrift, med forslag om felles vurderingsuttrykk. I forslaget stilles det krav om at skolene benytter karakterskalaen «bestått / ikke bestått» eller «A til F», hvor «F» står for «ikke bestått». Tilbyder bør derfor endre vurderingsuttrykket for praksis fra «godkjent / ikke godkjent» til «bestått / ikke bestått».

Utdanningsplanen fremstår som oversiktlig og godt gjennomarbeidet. Den er logisk bygd opp, og lett å finne frem i. Emnene henger sammen, bygger på hverandre og fremstår som en helhet. Vi vurderer at innholdet i emnene er tilstrekkelig og relevant i forhold til hva denne utdanningen skal inneholde.

Det er lett for studenten å se i utdanningsplanen om de får det de er lovet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- spesifisere antall uker på hvert emne, samt hvor mange undervisningstimer som er knyttet til hvert emne. I tillegg må det spesifiseres hvor mye tid det forventes at studenten skal bruke av gruppearbeid og selvstudie i de ulike emnene.
- angi hvor mye veiledning studenten har krav på
- beskrive mappevurdering som vurderingsmåte

Tilbyder bør:

- nevne mer om skolens digitale læringsplattform i utdanningsplanen
- være konsekvent i begrepsbruk i boklista
- ha riktig antall fagskolepoeng (60)
- endre vurderingsuttrykket for praksis

2.3.2 Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Utdanningstilbudets innhold beskrives oversiktlig og greit i utdanningsplanen. Det vises til hovedmål for utdanningen samt læringsutbytte for hvert enkelt emne inndelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (kriterium 2). Innholdet i de ulike emnene tar utgangspunkt i målene og er systematisk listet opp under hovedpunkter i hvert emne.

Det er i utdanningsplanen hele tiden lagt vekt både på psykisk helsearbeid og rusarbeid. Innholdet i planen gjenspeiler de utfordringene som er nevnt som bakgrunn for utdanningen.

Vurdering

Det faglige innholdet i planen gjenspeiler de mål som er satt for utdanningen. Både mål og innhold er detaljert og tydelig formulert. Vi mener det er sammenheng mellom mål og innhold i planen. Innholdet gjenkjennes i de mål som er satt og det er samsvar mellom det tilbyder skriver som bakgrunn for studiet og læringsutbyttet. Innholdet i de ulike emnene er egnet for å lede frem til læringsutbyttet. Psykisk helsearbeid og rusarbeid er omtalt som en helhet og ikke hver for seg. Dette mener vi er i tråd med behovet for kompetanse når det gjelder sammensatte lidelser.

Vi opplever at det er samsvar mellom yrkeslivets relevans og etterspørsel, og utdanningens mål og innhold.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

2.4.1 Praksis (kriterium 10)

Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Tverrfaglig arbeid og relasjonskompetanse er nevnt som sentrale tema i praksisperioden.

Praksisen er obligatorisk, og den skal til sammen vare ti uker. Praksisperioden er delt i to med fire uker i vårsemesteret 1.skoleår og seks uker i høstsemesteret 2.skoleår. Studenten kan ikke ha mer enn 10 % fravær for å få bestått.

Tilbyder har ansvaret for å skaffe studentene praksisplasser. Det ligger en liste med oversikt over mulige praksisplasser med søknaden. Det er også lagt med mal for avtale mellom tilbyder og praksisplassene.

Studenten skal få en samtale om mål i starten av praksisperioden, en halvevaluering av faglærer og praksisveileder og en sluttevaluering.

Vurdering

Vi mener det er store mangler i beskrivelsen av praksis i utdanningsplanen. Læringsutbytte for praksisperioden er ikke beskrevet, og vi mener praksis er tynt beskrevet generelt, for å være en så stor del av studiet. Det må også beskrives nærmere hvordan skolen følger opp studentene i praksis, og hvilke krav de har til praksisveilederne. Det er heller ikke skrevet noe om praksis på egen arbeidsplass.

Tilbyder må påse at studenten får praksis på institusjoner som innebærer at studenten møter utfordringer både innen psykisk helsearbeid og rusarbeid. Vi vurderer de plassene som tilbyder har nevnt som gode nok i forhold til behovet.

Vi mener at det må komme tydelig fram i utdanningsplanen at skolen har ansvar for at alle studenter får praksisplass.

Konklusjon

Nei, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive læringsutbyttet i praksisperioden
- beskrive praksis nærmere i utdanningsplanen, deriblant skolens rolle/oppfølging
- beskrive krav til veilederne i praksis
- sikre at alle får praksis hvor de møter begge de brukergrupper som utdanningen omfatter, og sette dette inn i utdanningsplanen slik at studenten også får tydelig informasjon om dette
- være tydelig på at skolen har ansvar for at alle studenter får praksisplass, ved å skrive det inn i utdanningsplanen

2.4.2 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Tilbyder har lagt ved en tabell over undervisningspersonalet som er tilknyttet utdanningen. Tabellen viser at faglærerne har sykepleierutdanning med videreutdanning, lang yrkeserfaring og PPU. En av faglærerne har videreutdanning innen psykisk helsearbeid og innen rusarbeid.

Det kommer også fram at de fleste har digital kompetanse i bruk av fronter, Office og er nettlærere.

Vurdering

Undervisningspersonalet som er tilknyttet utdanningen har utdanning og lang yrkeserfaring, men bare én av lærerne har videreutdanning som er relevant for denne utdanningen. Det kan gjøre studiet sårbart med tanke på behov for vikarer, så vi anbefaler tilbyder å knytte seg til flere lærere med videreutdanning inne psykisk helsearbeid og rusarbeid. Det kommer heller ikke fram hvilken yrkeserfaring lærerne har. Dette mener vi også bør være tydelig for å sikre at undervisningen knyttes opp mot og relateres til dagens yrkesfelt.

Den digitale kompetansen blant personalet virker god.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør knytte seg til flere lærere som har utdanning og/ eller yrkeserfaring som er relevant for psykisk helsearbeid og rusarbeid.

2.5 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må:

- spesifisere antall uker på hvert emne, samt hvor mange undervisningstimer knyttet til hvert emne. I tillegg må det spesifiseres hvor mye tid det forventes at studenten skal bruke av gruppearbeid og selvstudie i de ulike emnene (kriterium 6)
- angi hvor mye veiledning studenten har krav på (kriterium 6)
- beskrive mappevurdering som vurderingsmåte (kriterium 6)
- beskrive læringsutbytte i praksisperioden (kriterium 10)
- beskrive praksis nærmere i utdanningsplanen, deriblant skolens rolle/oppfølging (kriterium 10)
- beskrive krav til veilederne i praksis (kriterium 10)
- sikre at alle får praksis hvor de møter begge de brukergrupper som utdanningen omfatter, og sette dette inn i utdanningsplanen slik at studenten også får tydelig informasjon om dette (kriterium 10)
- være tydelig på at skolen har ansvar for at alle studenter får praksisplass, ved å skrive det inn i utdanningsplanen (kriterium 10)

Tilbyder bør:

- være konsekvente i bruken av navnet på utdanningen (kriterium 1)
- nevne mer om skolens digitale læringsplattform i utdanningsplanen (kriterium 6)

- være konsekvent i begrepsbruk i boklista (kriterium 6)
- ha rett antall fagskolepoeng (60) (kriterium 6)
- knytte seg til flere lærere som har utdanning og/ eller yrkeserfaring som er relevant for psykisk helsearbeid og rusarbeid (kriterium 12)

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

3 Tilsvarsrunde

NOKUT mottok 16. august 2013 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport. Den sakkyndige komiteen vurderte tilbakemeldingen 2. september 2013.

Søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen og den sakkyndige tilleggsvurderingen i forbindelse med de opprinnelig underkjente kriteriene presenteres under.

3.1 Søkerens tilbakemelding

Tilbakemelding på tilsynsrapport saksnr 13/189.

KRITERIUM 6:

6. Studietilbudets oppbygging og innhold

6.1. Omfang

Utdanningstilbudet er basert på et heltidsstudium med en normert studietid på et år. Total omfang iberegnet egenstudier antas å være ca. 1700 timer. Utdanningen er organisert som et deltidsstudium over 2 år med 2 skoledager pr. uke

6.2. Innhold og organisering

Studiet er organisert i følgende emner:

Emner	Fagskolepoeng	Varighet i uker	Lærerstyrt undervisning 6t/uke	Veiledning i basisgrupper 2t/uke	Forventet selvstudietid	
Emne 1	14	18	108	36	164	
Emne 2	8	10	60	20	96	
Emne 3	14	18	108	36	164	
Emne 4	10	12	72	24	124	
Emne 5	14	18	108	36	164	
Totalt	60	76	456	188	752	1396
Inkludert praksis		10		3 samtaler à 2 timer pr student i praksis = 6 timer, samt 294 timer med veileder i praksis	60	360
Totalt	60	76	456	488	812	1756

For detaljerte emnebeskrivelser henvises det til vedlegg 1.

Mappevurdering som vurderingsmåte:

Mappevurdering benyttes for å få bedre sammenheng og helhet i læringsprosessen. Dette oppnås blant annet ved at innleveringer ikke er avsluttet i det øyeblikk de er levert, men at de i større grad benyttes som et ledd i læringsprosessen og som et grunnlag for veiledning til studenten om hva det må arbeides videre med. Forutsetningen er også at det skal være en tettere dialog mellom faglærer og student om progresjon og utvikling i læringen, noe som innebærer at lærer og student går gjennom innholdet i arbeidsmappa. Studenten skriver til slutt en refleksjon som skal inneholde beskrivelse av arbeid som er gjort, egen vurdering av arbeidet og synspunkter rundt egen progresjon og læring. Når sluttkarakter i emnet fastsettes, blir det gjort på grunnlag av en helhetlig vurdering av studenten. I tillegg til vurderingsmappa vil da momenter som faglig interesse, deltakelse og aktivitet i timene og samarbeid med medstudenter og lærere bli vurdert. Alle arbeidene i arbeidsmappa er blitt evaluert tidligere.

KRITERIUM 10:

Praksis

Praksis er en obligatorisk del av studietiden og skal bidra til å styrke studentenes selvfølelse og motivasjon for egen utvikling, utvikle evnen til refleksjon samt at studentene opplever seg selv som en viktig del av virksomheten. Gjennom praksis skal studentene oppnå et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i teoriemnene. Praksis utgjør 25 % av samlet studietid, dvs. 10 uker. For å nå læringsutbyttebeskrivelsene som utdanningsplanen omfatter, er det valgt å dele praksis i to perioder; 4 uker i vårsemesteret 1. skoleår og 6 uker i høstsemesteret 2. skoleår. Det forutsettes at studenten deltar aktivt i praksisfeltet og fravær utover 10 % fører til ikke bestått praksis.

Praksisplasser:

Østfold fagskole har ansvar for at praksisplasser skaffes, og/eller godkjenner alltid praksisplasser. Skolen har ansatt egen praksiskoordinator til dette formålet. Østfold fagskole har inngått intensjonsavtaler med flere aktuelle helseforetak for å sikre praksis for studentene på arbeidsplasser med høy faglig og innholdsmessig standard. Studentene skal få mulighet til å gjennomføre praksis innen begge fagfelt, psykisk helse og rus.

Praksisutplassering skjer på arbeidsplasser som tilbyr helsetjenester til mennesker med psykiske lidelser og/ eller ruslidelser, for eksempel enheter innen kommunal helse- og omsorgstjeneste, sykehus, rusinstitusjoner, DPS, rehabiliterings- og attføringstiltak, og pedagogisk virksomhet.

Gjennomføring:

Praksis kan gjennomføres på to måter:

1. Hovedregelen er at praksis gjennomføres på annet arbeidsted enn der studenten har sitt tilsetningsforhold. Praksisstedet skal være innen fordypningsområdet.
2. Praksis gjennomført som prosjektarbeid på egen arbeidsplass er aktuelt for studenter som har sitt daglige arbeid innen fagfeltet. Studenter som gjennomfører praksis som prosjekt på egen arbeidsplass skal ha to ukers obligatorisk observasjonspraksis på en annen arbeidsplass innen fordypningsområdet, disse ukene tas av de ti ukene som er avsatt til praksisgjennomføring. Studentene må i praksisperioden gjøre et endringsarbeid/ utviklingsarbeid i psykisk helsearbeid og/ eller rusarbeid på egen arbeidsplass. Studenter som gjennomfører praksis på egen arbeidsplass må ha kunnskap om praktisk prosjektarbeid som metode og kunne omsette sin teoretiske kunnskap fra videreutdanningen gjennom et praktisk prosjektarbeid. De må planlegge, gjennomføre og evaluere et prosjekt i samsvar med målene og det faglige innholdet i utdanningen, samt utarbeide en prosjektrapport i samsvar med oppsatte kriterier. Praksis blir et felles ansvar for studenten og arbeidsgiver, og det krever at studenten får tid til utviklingsarbeid og veiledning. Studenten får synliggjort sin kompetanse innenfor egen organisasjon og et fagutviklingsprosjekt bidrar til kompetanseutvikling på arbeidsplassen.

Veiledning:

Veiledning i praksis er en forutsetning for å oppnå utdanningens læringsutbytte og ved begge former for praksis blir studenten fulgt opp av skolens faglærer og praksisstedets veileder. Faglærer vil gi veiledning minimum 3x2 timer i praksis, det vil normalt si ved oppstart, midtevaluering og sluttevaluering. Ved behov kan antallet veiledningstimer økes. Formalisert veiledning og selvrefleksjon over tid bidrar til å tydeliggjøre den enkelte students personlige og faglige utvikling og som derigjennom bygger opp sin kompetanse i arbeidet med pasienter/ brukere innenfor fagområdet psykisk helsearbeid og rusarbeid. Veileder på praksisplassen må ha tilsvarende eller høyere utdanning enn studenten.

Emnekode: 00HH14F

Omfang: 10 uker (300 timer veiledet praksis og 60 timer selvstudie)

Forutsetninger: Bestått modul 1 og 2

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Studenten setter teoretisk kunnskap fra utdanningen i sammenheng med praktiske ferdigheter i yrkespraksis og synliggjør egen kompetanse i forhold til andre rundt brukeren

Ferdigheter:

Studenten kommuniserer profesjonelt med brukere, pårørende og medarbeidere og utvikler sin relasjonskompetanse i forhold til disse.

Studenten deltar i tverrfaglig arbeid for å styrke helhetlig forståelse innen fagfeltet og bevisstgjøring av den enkelte på eget fag.

Generell kompetanse:

Studenten viser evne til refleksjon, forståelse og innsikt i egen yrkespraksis og forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid og nytter dette i sitt arbeid

Arbeidskrav:

Individuelle mål for praksisperioden.

Individuelt refleksjonsnotat.

Praksisrapport eller prosjektrapport, studentene skal i tillegg legge fram sitt prosjekt/rapport for medstudenter og andre inviterte.

Vurderingsformer: Praksis med oppnådde praksismål, praksisrapport og prosjektrapport vurderes til bestått/ikke bestått (halvtids/heltidsevaluering blir gjennomført)

3.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Planen for utdanningstilbudet (Kriterium 6)

Tilbyder viser rammen for utdanningstilbudet der det er spesifisert antall uker på hvert emne, samt antall undervisningstimer på hvert emne. Det er også beskrevet hvor mye tid det forventes at studenten bruker på selvstudie og hvor mye veiledning studenten har krav på.

Mappevurdering som vurderingsmåte er kommet med og forklares bra.

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Praksis (Kriterium 10)

Tilbyder har beskrevet praksis nærmere både med læringsutbytte og skolens rolle i praksisperiodene. De viser til betydningen av god veiledning i praksis for å nå målene, og stiller krav til veileders kompetanse. Vi synes det er bra at skolen tar ansvar for å sikre at alle studentene møter begge yrkesgruppene i praksis og at skolen skal sørge for at alle studenter får praksisplass.

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.1 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Ja, den vesentlige endringen anbefales godkjent.

4 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av de faglige endringene, og navneendringen i fagskoleutdanningen *psykisk helsearbeid* til *psykisk helsearbeid og rusarbeid*, 60 fagskolepoeng ved Østfold fagskole, som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å godkjenne søknaden.

Vedtaket gjelder utdanningstilbudet som er beskrevet i søknaden av 12. februar 2013 og i tilsynsrapporten.

Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

5 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Østfold fagskole, datert 12. februar 2013, om godkjenning av vesentlig endring av *fagskoleutdanning i helsearbeid og rusarbeid* (tidligere *psykisk helsearbeid*).
NOKUTs saksnummer: 13/189-1.
- Tilbakemelding på sakkyndig vurdering i utkast til tilsynsrapport datert 16. august 2013.
NOKUTs saksnummer: 13/189-9.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Sykepleier, Hanne Ekroll, Ullevaal universitetssykehus**
Hanne Ekroll er utdannet sykepleier (1999) og homeopat (2005), og har bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. Hun har blant annet jobbet på A-senteret i Oslo, som har både poliklinisk og døgntilbud for mennesker med rusrelatert problematikk. Her har Ekroll jobbet både med behandling, som koordinator for de sykepleiefaglige tjenestene, og som inntakskonsulent, ansvarlig for vurdering av søknader om behandlingstilbud. I tillegg holdt hun kurs for klientene om avhengighet. Ekroll har også jobbet som avdelingsleder på Abildsø Bo- og rehabiliteringssenter, der hun var ansvarlig for all virksomhet på avdelingen, inkludert slike ting som ansettelser og veiledning av helsefagarbeidere. Siden 2011 har hun jobbet på akutt psykiatrisk avdeling på Ullevaal universitetssykehus.
- **Avdelingsleder Birgitte Bjørngaard, Lukas Fagskole og kurscenter**
Birgitte Bjørngaard er utdannet sykepleier (1986) med videreutdanning i stomisykepleie (2000). Hun har praktisk pedagogisk seminar (1990) og studier i Kultur og helse (2004). Etter å ha jobbet som sykepleier i 15 år har hun fått bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. I 2001 begynte hun å jobbe som faglærer i rehabilitering ved Lukas videregående skole. Fra 2004 har hun vært avdelingsleder ved Lukas Fagskole og kurscenter. Dette arbeidet har gitt henne god innsikt i planene for utdanningstilbudene Miljøarbeid innen rus og Psykisk helsearbeid. I tillegg har Bjørngaard undervist i tverrfaglig samarbeid på Høgskolen i Sør-Trøndelag. De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.